

KÜÜNARNUKKIDE JA HAMMASTEGA MA ROLLI NIMEL EI VÕITLE

Intervjuu Larissa Savankovaga

Larissa Savankova on Tallinna Vene Draamateatri primadonna, kes esineb Eesti ja Vene lavadel, mängides edukalt nii klassikalist kui ka tänapäevast repertuaari.

Larissa, kui sa esmakordselt Tallinna tulid, kas mõtlesid siis, et jääd siia pikemaks, võib-olla koguni alatiseks?

Muidugi mitte. Tallinna tulin pooleks aastaks ja plaanid olid hoopis teised, üldsegi mitte Eestiga seotud, pigem Leningradiga. Oli vaja lihtsalt pool aastat oodata. Sel ajal, Nõukogude Liidu lõpuaastatel, oli muidugi sissekirjutust tarvis, seda mul passis ei olnud, kuid Tallinnas anti see mulle poole aastaga. Hea meelega võeti teatrisse, anti rolle ja siis mõtlesingi, et olgu, ma proovin.

Mis rolliga alustasid?

Kõigepealt sain Volodini „Sisalikus“ Kilpkonna rolli, hiljem mängisin ka peategelast, Sisalikku, samuti Oljat Viktor Rozovi „Kuldikutsikas“. „Kuldikutsika“ proovides tutvusin oma tulevase mehega, armusime kirklikult ja esietendusel tähistasime Igor Rogatšoviga lisaks ka pulmi...

Tuleb välja, et Vene teatris sa väikesi rolle justkui polegi mänginud?

Kuidagi tuleb nii välja jah. Siis kui ma juba oma tütart Oljat ootas, sain

lastelavastuses pörsakese osa, ka abi-kaasa mängis pörsakest, ja selleks, et saaksime kogu aeg koos olla, mängisin ka seda väikest rolli.

Aga kas oled end alati tundnud selle teatri ühe esinäitlejana?

Ma ei ole seda mitte kunagi tundnud.

Isegi nüüd?

Isegi nüüd. Minu meelest on meie teatri esinäitleja Tamara Solodnikova ja Venemaal, kus teen antrepriise, on nendeks Zinaida Maksimovna Šarko ja Inna Tšurikova.

Kas headele rollidele ja partneritele mõeldes võib öelda, et näitlejanna Savankova elu on lihtne ja tore?

Ma arvan, et ükski näitleja ei saa kiidelda sellega, et tema elu oleks lihtne. Olen siiski täiesti veendunud, et kõik kordaminekud on seaduspärased. Loomulikult on see minu arvamus, võib-olla mõni tõmbab oma õnnepileti juba seitsmeteistkümnesele, kasutab šansi ära, kuid sellega kõik ka lõpeb. Minu ainus vedamine seitsmeteistkümnesele oli teatrikooli saamine, pärast seda ma aga üksnes õppisin ja õppisin ning ei oodanud mingeid saatuse kingitusi, lihtsalt töötasin, pidades meeles oma õpetajate manitsusi, et andest ilma tööta

Larissa
Savankova
märtsis 2006.

Harri Rospu foto

ei piisa. Mõnele võib see banaalne tunduda, kuid seda banaalsust sisendan ma pidevalt ka oma tütrele, korrates, et lihtsalt niisama ei juhtu mitte midagi.

Kui kõik oleks alguse saanud mujal, mitte Eestis ega Tallinnas, kas siis võinuks sinu saatus kujuneda teistsuguseks?

Ma ei usu, et praegu oleks mõtet mõistatada, mis ja kuidas oleks siis, kui... Tähtis on see, et praegu pean Eestit oma koduks, siin on sündinud mu tütar, siin on minu teater.

Oled mänginud Jaan Tätte näidendites „Ristumine peateega“ Laurat ning „Palju õnne argipäevaks“ Anetti, hiljuti olid salapärase kaunitar Raimo Jõeranna lühifilmis „Kaksikelu“. Millega poolest erinevad sinu eesti ja vene kangelannad?

Minu meelest on igal naisel oma naiselik saatus ja rahvus ei oma siin üldse mingit tähtsust. Just see saatus mind huvitabki.

Täpsustagem siis, et kõige rohkem on sul tulnud mängida kauneid naisi...

Tõtt-öelda ei muretse ma kunagi selle pärast, et laval ilus välja näha. See, et lokid oleksid sätitud ja kleit ilus, ei ole peamine. Mind huvitab karakter. Mängides Tšehhovi „Kohtumisi juunis“ või ühevaatuselist „Abieluettepanekut“, mõtlen ma selle peale, et paljud vene naised isegi ei tea, et nad on ilusad.

Andku vene mehed mulle andeks, aga see tuleb sellest, et nad ei oska naisi oma kõrval hinnata. Lääne mehed oskavad vene naisi hinnata, sest need on head perenaised ja emad. Ma ei taha öelda, et teised ei oleks, kuid huvi just vene naiste vastu pole üldse juhuslik.

„Abieluettepanekus“ pole peamine ilu, vaid liigutav soov armastuse järele, millele on õigus igal normaalsel naisel, olgu ta kaunitar või mitte.

Kas ilusatel naistel on lihtsam? Tegelikult on raskem, eriti näitlejate maailmas. On ju selline kliše, et kui oled ilus, siis järelikult andetu. Kahjuks käibib isegi selline loogika, et kui oled ilus ja andekas, siis järelikult rumal. Ja see on solvav, isegi kui ei pea end iluduseks. Kuid ma ei ole kunagi hüsteeritsenud, vaid olen alati püüdnud lihtsalt töötada, töötada erinevate lavastajatega, sest ei saa valida, et ühega hakkam tööle ja teisega ei hakka, midagi võib õppida ka mitte kõige parema lavastajaga.

Olen ainult ühel korral rollist keeldunud, kui pidi lahti riietuma ja rinda näitama. Ma küsisin, milleks? Vastati, et seda on vaja selleks, et vaataja saaks šoki. Sellist šokki tehku, palun, ilma minuta...

Sul on viimasel ajal õnnestunud mängida väga erinevaid naiskarakterid: Nastasja Filippovna „Idioidis“, Sarra „Ivanovis“, tegelased lavastustes „Alasti tõde“ ja „Seniks, kuni ta suri“. Keda neist naisena kõige paremini mõistad?

Nad on nii erinevad ja kõigil on midagi ühist. Nad kõik, nii nagu ka mina,

tahaksid olla ilusamad, tublimad, rikkamad ja õnnelikumad. Kuid isegi Sarra on oma kurbuses õnnelik, sest ta sai tunda armastust, erinevalt Nastasja Filippovnast, kes ei teadnud, mis on armastus ja sellega kaasnev hingevalu. Mõškin oli tema jaoks hea ja südamlilik inimene, aga mitte prints.

Juba mitu aastat teed Venemaal antrepriisi koos Zinaida Šarko ja Inna Tšurikovaga, näitlejannadega, keda võib õigusega pidada tänapäeva teatri legendideks. Sa puutud nendega vahetult kokku, milles seisneb sinu arvates nende erilisus ja legendaarsus?

Kuni nendega kohtumiseni seisnes nende legendaarsus minu jaoks nende rollides, filmides, mida nägin. Tšurikova nimi kandub kaasa iga tema tööga, ta tõestab seda iga etendusega, iga laval oldud minuti ja sekundiga, näidates, et tema kuulsus ei ole juhuslik. Kui ma aga tutvusin Šarkoga, Tšurikovaga, Aleksandr Mihhailoviga nii lähedalt, siis avanesid nad igas mõttes imeliste ja vapustavate inimestena. Me oleme omadeks saanud, koos rõõmustame üksteise peresündmuste üle, tähistame sünnipäevi, leiname kaotatud lähedasi, jagame rõõmu ja muret.

Ükskord ütlesid naljaga pooleks, et Venemaal võetakse sind kui eesti näitlejat, aga Tallinnas oled vene näitleja...

Tegelikult olengi siin ju vene näitleja Eestis, seal aga eesti näitleja Venemaal. Kõike on ette tulnud, olen kuulnud ka repliike: kas tõesti ei leidu kogu Venemaal näitlejannasid, et tuleb kutsuda Eestist? Aga ma elasin selle üle. Nüüd oleks mul muidugi juba raske seal kohaneda – küünarnukkide ja hammastega ma rolli nimel ei võitle. Minu ainus relv on töö. Kui mul õnnestub uskuma panna, tähendab see väikest võitu, kui mitte, siis kaotust. Jah, seal tajun end juba

Eesti inimesena ja kui minult Venemaal küsitakse, kas teid seal ahistatakse, siis teeb see mulle kohutavalt nalja, ja ma mõtlen, et mida selle „ahistamise“ all küll silmas peetakse? Kui siin on minu teater, minu kodu, tulen siia alati tagasi, sest siin oodatakse mind, siin on mul hea, siin on mul, tänu jumalale, seni palju tööd olnud, siin tulevad meie etendustele ka eesti vaatajad, siis milline ahistamine?

Delikaatne küsimus on ka see, et kui sa tuled koju tagasi mitte ainult Venemaalt, vaid teistest riikidest, kas siis ei ole tunnet, et kodu, kuhu tagasi pöördud, on küll hubane ja armas, kuid väike?

Muidugi ei saa Eestit nimetada maailma mastaabis kuigi suureks, aga ka oma väikeses kodus taotleme ju tõelist, suurt kunsti. Ei saa ju mängida kuidagi lõdvemalt, et näed, seal on kunst, aga siin võib nii, nagu jumal juhatab. Töösse ei saa kunagi niimoodi suhtuda. Samamoodi ei saa kedagi kellegagi võrrelda. Kuidas ma saan kedagi võrrelda sellesama Tšurikovaga? Ja kellega peaksin võrdlema meie suurepärasest Tamara Stepanovnat...

Solodnikovat?

Solodnikovat... Nad on omaette fantastilised ja imelised.

Larissa, aga lisaks teatrile...

Kino? Televisioon? Reklaam? Ei ole ettepanekut tehtud. Pealegi olen ma teisest põlvkonnast, ma ei oska ennast pakuda ja režissööridele silma jääda. Minu saatatus on mere ääres õiget ilma oodata.

Ütled, et filmi ei kutsuta, aga „Kaksikellu“ ju kutsuti?

Kutsuti. Noor režissöör ja meie Martin Veinmanniga mängisime. Ilus film tuli välja, aga muud ma ei oska selle kohta öelda. Võtete ajal mõtlesin küll

selle peale, et me kohtume eesti kolleegidega üldiselt nii harva, ometi sujus töö väga ladusalt ja huvitavalt.

Larissa, niipalju kui ma tean, räägid sa hästi itaalia keelt, aga pehmelt öeldes mitte väga hästi eesti keelt. Miks nii?

Mitmel põhjusel ei tahaks ma seda teemat üksikasjalikult arendada, seda enam, et tegelikult jäävad mulle keeled kergesti külge, mulle meeldib neid õppida. Ma valdan saksa keelt ja kui olin võtetel Soomes, õppisin soome keelt. Muide, kunagi ammu Itaalias mängisin Veronas turismireklaamiklipis Juliat, üsna hästi tuli välja. Olen õppinud ka eesti keelt... Ühesõnaga, kui tuleb eesti keelne roll, siis saan ka selle selgeks.

Selline pragmaatiline lähenemine.

Jah. Kui kästakse selgeks õppida jaapani või hiina keel, sest et homme tuleb mängida, siis loomulikult õpin selgeks. See ei ole minu jaoks probleem. Kaupluses või kohvikus katsun ikka eesti keelt rääkida, aga eesti keelega seoses juhtus kord üks piinlik lugu, mille juurde, nagu ma juba ütlesin, ei taha ma praegu tagasi pöörduda, oli üks väga ebameeldiv situatsioon.

Käid sa eesti teatrites tihti?

Varem käisin palju, eriti Linnateatris. Armastan seda väga. Tulles tagasi eesti keele teema juurde, kui näiteks Elmo (*Nüganen – N. H.*) mulle ütles: „Lara, pakun sulle rolli“, siis vannun, et õpiksin keelt päevad ja ööd...

Küsinud NIKOLAI HRUSTALJOV

Vene keelest tõlkinud MADIS KOLK